

RUCH PRAWNICZY EKONOMICZNY I SOCJOLOGICZNY

ORGAN WYDZIAŁU PRAWNO-EKONOM. UNIwersYTETU
I WYŻSZEJ SZKOŁY HANDLOWEJ W POZNANIU

POŚWIĘCONY NAUCE I ŻYCIU
PRAWNEMU I GOSPODARCZEMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WYCHODZI W PIERWSZYM MIESIĄCU KAŻD. KWARTAŁU

REDAKTOR NACZELNY
I KIEROWNIK DZIAŁU PRAWNICZEGO
PROF. DR. ANTONI PERETIATKOWICZ

KIEROWNICY DZIAŁÓW
EKONOMICZNEGO: PROF. NOWAKOWSKI, PROF. TAYLOR
I PROF. L. ZALESKI // SAMORZĄDOWEGO: DR. J. HUBERT //
SOCJOLOGICZNEGO: PROF. DR. J. BYSTRON I PROF. DR.
CZ. ZNAMIEROWSKI // SĄDOWNICTWA: SĘDZIA SĄDU
NAJWYŻSZEGO W. MISZEWSKI

ROCZNIK DZIESIĄTY
PIERWSZE PÓŁROCZE 1930

1 9 P O Z N A Ń 3 0

SKŁAD GŁÓWNY: KSIĘGARNIA ŚW. WOJCIECHA
ODBITO W ROLNICZEJ DRUKARNI I KSIĘGARNI NAKŁADOWEJ

KOMITET REDAKCYJNY:

Dyr. Adamczewski, † X. Prof. Adamski, Dr. Baumgarten, Dr. Begale, Dyr. Biskupski, Prok. Bleszyński, Prof. Dr. Bossowski, Dyr. Brzeski, Prof. Dr. Brzeski, Prof. Dr. Caro, St. Czarnowski, Dr. Daszyńska-Golińska, Dr. Dbałowski, Dr. J. K. Gidyński, Prof. Dr. Glaser, Prof. Wł. Grabski, Dyr. Hebda, Prof. Horoszkiewicz, Dr. Janicki, Dr. Jedlicki, Prof. Dr. Kasznica, Dr. R. Knapowski, R. Kusztelan, P. Leśniowski, Dr. Leżański, Prof. Dr. Lisowski, Cz. Madey, Prof. Dr. J. Makowski, Prof. Dr. Nadobnik, Prof. Dr. Ohanowicz, B. Olszewicz, Dr. Wł. Orski, A. Ostrowski, Dr. Paczkowski, Dr. Porowski, J. Prokopowicz, Prez. Ratajski, Dr. Rosiński, Prof. Dr. Rutkowski, Dyr. Samulski, Prof. Silnicki, Dr. Sławski, Dr. Skorny, Prof. Dr. Stelmachowski, Prof. Dr. Sułkowski, T. Szczurkiewicz, Prof. A. Szymański, W. Trampler, Rad. J. Typiak, Dr. Urbański, Prof. Dr. Wasiutyński, Dyr. Waszyński, Rad. J. Wengierow, Prof. Dr. Winiarski, Prof. Wojciechowski, Prez. Wyrzykowski, Prez. Zakrzewski, Prof. Dr. S. Zaleski, Rad. Z. Zaleski, Prof. Dr. Znaniecki.

Sekretarz Redakcji i Redaktor odpowiedzialny
magister praw Marja Zakrzewska

Przy oprawie zeszytu 1—2 w jeden tom, należy usunąć kartę tytułową oraz wykaz treści poszczególnych zeszytów, umieszczając natomiast poniższy wykaz treści wraz z kartą tytułową za I półrocze 1930

Treść rocznika dziesiątego

Pierwsze półrocze 1930

	Strona
ANKIETA	
	W SPRAWIE REWIZJI KONSTITUCJI POLSKIEJ
Opinia prof. Dubanowicza	297*
„ prof. Jaworskiego	299*
„ prof. Kulczyckiego	304*
„ prof. Maliniaka	307*
„ prof. Peretiatkowicza	319*
„ prof. Starzyńskiego	320*

I. ARTYKUŁY

Babiński Leon, radca: Drogi i kierunki współczesnego prawa lotniczego	3*
Brzeski Tadeusz, prof.: Polityka pieniężna	179*
Bystrzeński Jan St., prof.: Stypendja	253*
Cylichowski Zygmunt, prof.: Geneza i rozwój prawa międzynarodowego	24*
Czuma Ignacy, prof.: Podstawy romantyzmu prawniczego Wł. L. Jaworskiego	38*
Daszyńska-Golińska Zofja, prof.: Polityka społeczna a Polska	191*
Ehrlich Ludwik, prof.: Zasada czystych rąk w prawie mniejszościowem	47*
Glass Jakób, sędzia S. N.: Praworządność w Polsce na tle organizacji sądownictwa	323*
Heydel Adam, prof.: Czy można opodatkowaniem obniżyć punkt Cournot'a.	201*
Hubert Julian, Dr.: Zakład pracy jako pojęcie polskiego prawa pracy	57*
Jaworski Władysław L., prof.: Hasła reformy konstytucji	80*
Kierski Kazimierz, prez.: Polsko-niemiecki układ likwidacyjny	89*
Krzywicki Ludwik, prof.: Zwrot w poglądach na istotę pierwotnej więzi społecznej	262*
Kulczycki Ludwik, prof.: Kryzys państwa współczesnego	267*
Lewiński Jan St., prof.: Powstanie pieniądza	216*
Makowski Julian, prof.: Układy Laterańskie wobec prawa narodów	99*
Nadobnik Marcin, prof.: Powojenny rozwój ludności	229*

Ohanowicz Alfred, prof.: Wymowa (wymiar) w projekcie polskiego kodeksu cywilnego	105*
Paczkowski Romuald, Dr.: Prawo zabudowy w mieście Poznaniu	114*
Paygert Kornel, Dr.: Z powodu aktywizacji bilansu handlowego w II półroczu 1929.	373*
Peretiatkiewicz Antoni, prof.: Słowo wstępne	1*
Rutkowski Jan, prof.: Gospodarcze podłoże rozbiorów Polski	236*
Schimmel Jerzy, mag ekon.: Projekty budowlane	385*
Starzyński Stanisław, prof.: O dążeniach do reformy ustroju w niektórych państwach a zwłaszcza w Polsce, I	123*
Starzyński Stanisław, prof.: O dążeniach do reformy ustroju w niektórych państwach a zwłaszcza w Polsce, II	334*
Sułkowski Józef, prof.: W sprawie unifikacji prawa wekslowego i czekowego	357*
Wańkowski Eugenjusz, prof.: Sąd przysięgłych w procesie cywilnym	134*
Winiarski Bohdan, prof.: O kodyfikacji prawa międzynarodowego	144*
Wolter Władysław, prof.: Brak przestępności czynu i bezkarność w projekcie kodeksu karnego	160*
Zawadzki Władysław, prof.: Zagadnienie bogactwa społecznego	246*
Znamierowski Czesław, prof.: Społeczne stanowienie norm	274*
Znanięcki Florjan, prof.: O szczeblach rozwoju społecznego	285*
Zoll Fryderyk, prof.: Posiadanie w przyszłym kodeksie cywilnym polskim	171*

II. PRZEGLĄD PIŚMIENNICTWA

A. DZIAŁ PRAWNICZY

Abraham Wł.: Zagadnienie kodyfikacji prawa małżeńskiego, II wyd. (rec. X. Dr. A. Kubik)	246
Allerhand M.: Uwagi do regulaminu Sądu Najwyższego (rec. prof. Stelmachowski)	259
Aulard et Mirkine-Guétzewitch B.: Les déclarations des droits de l'homme (rec. A. Miller)	2
Bratko E.: Ustawy i rozporządzenia odnoszące się do ruchu samochodowego w Polsce	4
Debidour A.: Histoire diplomatique de l'Europe depuis le Congrès de Berlin jusqu'à nos jours (rec. Br. Bouffał)	9
Dervillez H.: L'oeuvre cinematographique et la propriété artistique (rec. J. Górski)	249
Drzewiecki H.: Studja i materiały do dziejów notariatu w Polsce (rec. prof. Stelmachowski)	259
Flaes R.: Das Problem der Territorialkonflikte (rec. prof. St. Kutrzeba)	11
Glass J.: Ustawa hipoteczna dla drobnej własności ziemskiej (rec. prof. Stelmachowski)	259

Goldbaum W.: Urheberrecht u. Urhebervertragsrecht, II wyd. (rec. J. Górski)	243
Gołąb St.: Ustrój Sądów powszechnych (rec. prof. Stelmachowski)	258
Hauser H.: Histoire diplomatique de l'Europe (rec. Br. Bouffał)	9
Helczyński Br.: Komerjalizacja przedsiębiorstw państwowych na tle polskich przepisów prawnych (rec. adw. A. Chelmoński)	230
Jaworski Wł.: Reforma notariatu (rec. prof. Stelmachowski)	256
Kaczkowski J.: Rewizja przedsiębiorstw handlowych w obliczu prawa (rec. Dr. Br. Helczyński)	256
Kodeks karny faszystowski (rec. prof. J. J. Bossowski)	224
Lepaulle R. P.: Les droit de l'auteur sur son oeuvre (rec. J. Górski)	249
Libera C.: Le régime juridique de la Vistule et du Niemen (rec. prof. J. Makowski)	10
Mirkiné-Guétzewitch B.: Les constitutions de l'Europe nouvelle - (rec. A. Miller)	3
Movat: A history of European diplomacy (rec. Br. Bouffał)	9
Picone-Chiodo: La conception spiritualiste et la sociologie criminelle (rec. mag. T. E. Kuczma)	225
Polskie ustawy karne dodatkowe (rec. prof. J. J. Bossowski)	225
Przybyłowski K.: Podstawowe zagadnienia z zakresu ochrony i posiadania (rec. prof. Fr. Zoll)	243
Rappaport E. S.: Zagadnienie unifikacji międzynarodowego prawa karnego (rec. mag. T. E. Kuczma)	221
Rault J.: Le contrat d'édition en droit français (rec. J. Górski)	247
Rewizja Konstytucji (rec. prof. A. Peretiatkowicz)	1
Szczaniecki St.: Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie łowieckim a ustawa łowiecka z dnia 15. lipca 1907 (rec. prez. S. Mrávincsics)	5
Smogorzewski C.: La Pologne, l'Allemagne et le Corridor (rec. prez. K. Kierski)	5
Sprawy obce (rec. W. Polek)	7
Wolf E.: Strafrechtliche Schuldlehre (rec. prof. Wł. Wolter)	230
Wróblewski Br.: Ujednostajnienie prawa karnego (rec. mag. T. E. Kuczma)	213

Biblijografia

Prawo karne proces karny i inne nauki kryminologiczne	231
---	-----

B. DZIAŁ EKONOMICZNY

Battaglia R.: Państwo, a kartele, koncerty i trusty (rec. St. Wyrobisz)	267
Biegeleisen L. Wł.: Polityka gospodarcza Italji (rec. Dr. W. Krzyżanowski)	301

Biegeleisen L. Wł.: Polityka gospodarcza a szkolnictwo zawodowe (rec. prof. T. Lulek)	317
Cezak J.: Wykształcenie ekonomiczne a rozwój mocarstwowy Polski (rec. prof. T. Lulek)	317
Dubieński A.: Stanowisko ministra skarbu przy ustalaniu i wykonywaniu budżetu (rec. Dr. Ig. Weinfeld)	29
10 lat Min. Pracy i Opieki Społecznej na P. W. K. w Poznaniu (rec. prof. Z. Daszyńska-Golińska)	312
Grimes J. A. and Craigne W. H.: Principles of Valuation (rec. Dr. St. Janicki)	40
Handbuch der Finanzwissenschaft (rec. prof. Ig. Czuma)	32
Instytut Gospodarstwa Społecznego: Warunki życia robotniczego w Warszawie, Łodzi i Zagłębiu Dąbrowskiem w świetle ankiet 1927 r. (rec. Jerzy Wengierow)	45
Jeziorański J. A.: Sprawa ubezpieczania kredytów handlowych w Polsce (rec. Dr. L. Rosiński)	31
Kryzys włókiennictwa łódzkiego (rec. St. Czarnowski)	280
Kostanecki A.: Problem ekonomji (rec. prof. L. Caro)	13
Laczysław A.: Zdobycz robotnicza (rec. J. Wengierow)	308
Oberlender L., Stein K., Rittermann S., Friediger B., Zauberman A., Lange O.: Przewroty walutowe i gospodarcze po wielkiej wojnie (rec. St. Wyrobisz)	260
Peretz A.: Od kartelu do koncernu (rec. St. Wyrobisz)	270
Przewodnik Przemysłu i Handlu polskiego	24
Rosset E.: Łódź — miasto pracy (rec. J. Wengierow)	310
Schramm W.: Ceny gospodarstw wiejskich w latach 1926—28 (rec. inż. Strzeszewski)	279
Siebeneichen A.: Le port de Dantzig (rec. Dr. St. Sławski)	42
Siebeneichen A.: Udział Gdańska w handlu Polski (rec. Dr. L. Rosiński)	291
Siesslé E.: Samorząd organizacyj ubezpieczeń społecznych (rec. J. Wengierow).	311
Tennenbaum H.: Ośrodki dyspozycji gospodarczej w Polsce (rec. Dr. L. Rosiński)	15
Wazęszak J.: Rozwój uposażenia arcybiskupstwa gnieźnieńskiego (rec. L. Koczy)	274
Weryha A.: Zastosowanie ubezpieczeń na życie do zagadnienia nadmiernego podziału gruntów (rec. dyr. Ig. Biskupski)	296
Wolski J.: Spółdzielnie pracy (rec. J. Wengierow)	314
Wyrobisz St.: Etatyzm czyli liberalizm (rec. prof. Heydel)	15
Zieleniewski J.: Koncentracja produkcji (rec. Dr. W. Krzyżanowski)	18

B i b l j o g r a f j a

Teorja ekonomji politycznej, historja nauki ekonomji, specjalne rozprawy teoretyczne, encyklopedje, podręczniki, ogólna polityka ekonomiczna19,	272
Historja gospodarstwa społecznego	21,	277
Polityka agrarna, rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo, myśliwstwo	22,	283
Górnictwo, przemysł, budownictwo, rzemiosło	24,	289
Handel, polityka handlowa i komunikacja	26,	292
Skarbowość, zagadnienia kredytowe, walutowe, bankowe i ubezpieczeniowe	37,	298
Statystyka, polityka ludnościowa, wychodźstwo, geografia gospodarcza, gospodarka światowa	42,	303
Praca i opieka społeczna	48,	313
Spółdzielczość, organizacja pracy	50,	315
Umiejętności handlowe	51,	318

C. DZIAŁ SAMORZĄDOWY

Dobrzyński W.: Opieka mieszkaniowa jako zadanie państwa i samorządów (rec. Dr. Z. D. G.)	325
Kalendarz Samorządowy na 1930 r. (rec. Dr. W. Dalbor)	320
Pamiętnik Zjazdu przedstawicieli Sejmików pow. (rec. radca P. Typiak).	319
Sądownictwo pracy w Polsce (rec. Dr. J. Hubert)	328
Szawleski M.: Na przełomie naszego ustroju państwowego (rec. prof. Wł. L. Jaworski)	62
Windakiewicz K.: Prawo o związkach międzykomunalnych (rec. prez. Mrávincsics)	52

B i b l j o g r a f j a

I. *Samorząd terytorjalny*

Teorja, historja, specjalne rozprawy teoretyczne, zagadnienia ustrojowe, organizacje, sprawy urzędnicze, ogólna polityka komunalna	53,	322
Przedsiębiorstwa komunalne, zakłady użyteczności publicznej, szkolnictwo, opieka i szpitalnictwo, budownictwo.	57,	325
Finanse komunalne, polityka finansowa, budżety, ogólna gospodarka komunalna	59,	326

II. *Samorząd gospodarczy i samorząd pracy*

Teorja, historja, specjalne rozprawy teoretyczne, Izby gospodarcze, Izby pracy65,	331
---	------	-----

D. DZIAŁ SOCJOLOGICZNY

Halban Z.: Społeczne ideały chrześcijaństwa w pierwszych wiekach (rec. X. Dr. Kubik)	343
Lippmann W.: Preface to morals (rec. prof. Cz. Znamierowski)	343
Roback A.: The psychology of character (rec. prof. Cz. Znamierowski)	334
v. Wiese Leopold: Allgemeine Soziologie, II Teil, Gebildelehre (rec. prof. Czesław Znamierowski)	67

Bibliografia

Wydawnictwa zbiorowe. Podręczniki. Historia socjologii	71, 333
Metodologia. Zagadnienia graniczne	71, 333
Podłoże biologiczne. Warunki zewnętrzne.	73, 335
Życie społeczne.	74, 336
Grupy i typy.	78, 339
Wytwory społeczne.	82, 344
Varia	84, 346

III. PRZEGLĄD PRAWODAWSTWA

Prawo skarbowe przez Dr. R. Knapowskiego:	
I. Budżet.	348
II. Wydatki	349
III. Dochody państwowe.	350
IV. Kredyt publiczny.	358
Kronika ustawodawcza	86, 360

IV. SĄDOWNICTWO

A. PRZEGLĄD ORZECZNICTWA

Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego (b. zabór rosyjski) przez P. Leśniowskiego.	87, 362
Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego (b. zabór austriacki) przez J. Prokopowicza.	93, 366
Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego (b. zabór pruski) przez Dr. R. Leżańskiego i St. Bleszyńskiego	96, 370
Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego (b. zabór rosyjski) przez W. Miszewskiego.	101, 375
Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego (b. zabór austriacki) przez Dr. Wł. Dbałowskiego.	106, 381
Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego (b. zabór pruski) przez W. Tramplerą	112, 386
Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Admini- stracyjnego przez Dr. Wł. Orskiego	117, 389

B. INNE SPRAWY SĄDOWE

Czy sędzia grodzki może stanowić orzekający sąd okręgowy, przez St. Hejmowskiego	130
Niezawisłość sędziowska, jako funkcja sędziego przez W. Miszewskiego	134
Zasady projektu ustawy o kosztach sądowych przez W. Miszewskiego	402
Z działalności zrzeszenia sędziów i prokuratorów przez W. Miszewskiego	406

V. KRONIKA

A. KRONIKA GOSPODARCZA

Rolnictwo i pokrewne gałęzie wytwórczości rolnej przez A. Ostrowskiego	138
Handel przez R. Urbana	115
Stosunki walutowe przez Cz. Madeya i St. Warchoła	151, 415
Spółdzielczość przez R. Kusztelana	157
Przemysł i górnictwo przez St. Czarnowskiego	403
Ubezpieczenia prywatne przez dyr. Ig. Biskupskiego	422

B. KRONIKA SOCJALNA

Praca przez J. Wengierowa	165
Opieka społeczna przez Z. Grzegorzewskiego	188
Ubezpieczenia społeczne przez Dr. J. Baumgartena	425

C. KRONIKA SAMORZĄDOWA

Samorząd ziemski przez P. Typiaka	427
Samorząd miejski przez M. Porowskiego	430

VI. MISCELLANEA

S. p. Maurice Hauriou przez A. Peretiatkovicza	193
Z Komisji Kodyfikacyjnej:	
1. Pokłosie prac dziesięciolecia przez St. E. Rappaporta	193
2. Projekt kodeksu postępowania cywilnego — nota sumaryczna przez Dr. Wł. Dbałowskiego	197
Akademja ku czci śp. Rektora Fiericha	200
Rozstrzygnięcie konkursu	202
Zjazd kandydatów adwokackich	200
Kronika Socjologiczna:	
1. Nowe czasopismo	203
2. Kongres socjologiczny w Hawanie	203
Polemika (Dr. T. Sobolewski — prez. K. Kierski).	436

Z Towarzystw prawniczych:	
Komunikat Pol. Tow. Ustaw. kryminaln. przez St. E. Rappaporta	445
Śląskie T-wo prawnicze	447
Sprawa praktyki kandydatów na stanowisku w urzędach publicznych	448
Nowe pismo prawnicze J. J. Bossowskiego	450
X. Międzynarodowy Kongres karny i penitencjarny w Pradze Czeskiej	451
Polski oddział Międzynarodowej Izby Handlowej i jego działalność wy-	
dawnicza przez L. Babińskiego	
IV. Zjazd statystyków polskich w Łodzi przez E. Rosseta	457
Doniosła inicjatywa	459
Fundusz wydawniczy „Ruchu”.	203, 460

VII. PRZEGLĄD CZASOPISM OBCYCH

A. Dział prawniczy.	205
B. Dział ekonomiczny.	208